Liberecký kraj

Stanovisko Unie českých a slovenských zoologických zahrad ke kauze nelegálního chovu bílého tygra českým zápasníkem Karlem Vémolou

04. 12. 2023 12:28

V důsledku nedávné medializace případu nelegálního chovu bílého tygra mediálně známou osobou, zápasníkem Karlem Vémolou, se na české zoologické zahrady stále více obrací veřejnost s apelem o pomoc se zvrácením rozhodnutí o odebrání nelegálně drženého zvířete vydaného Ministerstvem životního prostředí (dále „MŽP“) či prosbou o následné umístění odebrané kočkovité šelmy v některé z nich. Odborníci ze zoologických zahrad celou situaci od začátku důkladně monitorují a vzhledem k tomu, že zvíře bylo současným majitelem nabyto nelegálně, bez platných dokumentů a je drženo v neschválených a pro druh zvířete v naprosto neodpovídajících podmínkách, plánované kroky a vydané stanovisko MŽP plně podporují.

Hlavním posláním moderních licencovaných zoologických zahrad je především ochrana biodiverzity, se zvláštním zřetelem na ochranu ohrožených druhů prostřednictvím vzájemné spolupráce a zapojením do koordinovaných záchranných chovatelských programů. Ve svých chovech kladou důraz na welfare zvířat a podporují legislativní zpřísňování podmínek držení vybraných druhů volně žijících zvířat v lidské péči, především velkých kočkovitých šelem, medvědů a primátů. „*Tito jedinci by měli být drženi v odpovídajících podmínkách a způsobem, kdy nejsou uměle narušovány jejich přirozené potřeby a kde mohou rozvíjet své přirozené vzorce chování. V případě umělého odchovu a následného kontaktního chovu a ochočování dochází k psychickému mrzačení zvířat a jejich týrání. Uměle odchovaný jedinec nemá přirozené sociální návyky svého druhu a v lepším případě stráví osamělý život, protože v dospělosti se stává pro svého „páníčka“ nebezpečným. Je statisticky dokázáno, že v takových podmínkách se velké šelmy dožívají polovičního věku než v standardních expozicích a s kvalitní péčí v zoologických zahradách*,“ vysvětluje ředitel Zoo Liberec David Nejedlo. Ředitel Zoo Olomouc a zároveň prezident Unie českých a slovenských zoologických zahrad Radomír Habáň tato slova potvrzuje a dodává: „*Takové jednání unie neschvaluje a tvrdě odsuzuje. Obzvláště v případech, kdy jsou takovým chovem zvířata zneužívána pouze k mediálnímu zvyšování osobního statusu jejich majitelů, bez jakékoli přidané hodnoty k ochraně přírody nebo pozitivnímu příkladu směrem k veřejnosti, se vůči nim musíme vymezit.*“

V případě mladých zvířat lze ale nevhodné návyky a jejich počínající následky minimálně alespoň částečně napravit. Velkou zkušenost s touto činností má právě i záchranné centrum TIERART v Německu specializující se právě na velké kočkovité šelmy, které byly odebrány ze soukromých chovů nebo cirkusů. Právě tam by měla být šelma zabavená českými orgány umístěna.

V České republice dne 1. února 2021 nabyla účinnosti novela zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů, která mimo jiné přináší změny i v oblasti právní úpravy chovu druhů zvířat vyžadujících zvláštní péči. Novela zavedla **zpřísnění podmínek chovu pro chovatele a** další **zpřísnění podmínek chovu vybraných druhů šelem a lidoopů, což oceňují i zástupci UCSZOO.** „*Česká legislativa mimo jiné chrání zvířata před jejich zneužíváním a je správné, že stále častěji dochází k jejímu aktivnímu vymáhání. Je potřeba vždy postupovat v zájmu zvířete, ale také tak, aby se podobná situace u tohoto držitele zvířete nebo i v jiných případech v budoucnu neopakovala*," doplňuje Jiří Novák, ředitel Zoo Ostrava.

Celá řada českých zoologických zahrad již v minulosti se státní správou spolupracovala v případech odebírání nelegálně držených jedinců a zabavené jedince v případě volné kapacity ve svých zařízení dočasně umístila. S poskytnutím dočasného útočiště týraným nebo nelegálně drženým šelmám pomohla například zoo v Liberci, Olomouci nebo Hodoníně. „*Zoologické zahrady ale z kapacitních důvodů nemohou suplovat funkci záchranných stanic a CITES center. Hlavním posláním moderních zoo je záchranný chov a udržování záložních populací ohrožených a v přírodě mizejících druhů, a ne držení a vystavování zvířat neznámého původu*," vysvětluje ředitel olomoucké zoo Radomír Habáň.

Unie českých a slovenských zoologických zahrad, U zoologické zahrady 147/46, 635 00 Brno-Bystrc